

Høgskolen i Østfold

EKSAMEN

Emnekode: SFB10804	Emne: Mikroøkonomi m/ anvendelser
Dato: 02.06.2009	Eksamenstid: 09.00 – 13.00
Hjelpemidler: Kalkulator	Faglærer: Bjørn-Ivar Davidsen
Eksamensoppgaven: Oppgavesettet består av 3 sider inkl. denne forsiden. Kontroller at oppgaven er komplett før du begynner å besvare spørsmålene.	
Sensurdato: 3 uker etter eksamen. Karakterene er tilgjengelige for studenter på studentweb senest to dager etter oppgitt sensurfrist. Følg instruksjoner gitt på: http://www.hiof.no/index.php?ID=7027	

Oppgave 1 (25%)

Kåre Konsument konsumerer to goder; X_1 og X_2 . Prisene på de to godene uttrykkes vi ved hhv. p_1 og p_2 . Kåre har videre en gitt inntekt; R .

- a) Forklar hva vi mener med (eller hvordan vi finner fram til) Kåres optimale godekombinasjon

Diagrammet som viser en konsuments optimale godekombinasjon gir et godt utgangspunkt for analyser av flere problemstillinger.

- b) Vis/forklar hva som skjer dersom prisen på gode X_1 øker
- c) Vis/forklar hva som skjer dersom Kåre får økt inntekt
- d) Vis/forklar hvordan vi grafisk kan utlede Kåres etterspørselskurve for gode X_1

Oppgave 2 (30%)

Godet X omsettes i et marked med fullkommen konkurranse. Etterspørselsfunksjonen i markedet er gitt ved $X^E = 4000 - p$. Tilbudsfunksjonen er gitt ved $X^T = 1000 + p$. Bedrift B er en av tilbyderne i dette markedet. Denne bedriften har følgende kostnadsfunksjon:
 $TK_B = 15X^2 + 20\,000$.

- a) Hva er pris og omsatt kvantum når dette markedet er i likevekt?
- b) Hvor stort er bedrift B's maksimale overskudd?

De mange bedriftene i markedet for X slår seg etter hvert sammen til større enheter, og til slutt er det bare to bedrifter som konkurrerer med hverandre i dette markedet. Vi kan kalle dem Bedrift 1 og Bedrift 2. Markedsetterspørselen er stadig den samme. Bedrift 1 har nå følgende kostnadsfunksjon: $TK_1 = X_1^2 + 200\,000$. Kostnadsfunksjonen i Bedrift 2 er gitt ved: $TK_2 = 1,5X_2^2 + 100\,000$.

- c) Hva blir nå pris og omsatt kvantum i markedet for X ?
- d) Hvor stort er det maksimale overskuddet i hhv. Bedrift 1 og Bedrift 2?

Oppgave 3 (25%)

Når det gjelder økonomisk politikk på mikro- og markedsnivå, er forekomst av kollektive goder og eksterne virkninger, for eksempel i form av forurensninger, to viktige problemfelt.

- a) Hva menes med et kollektivt gode?
- b) Vis/forklar hvordan man i prinsippet kan finne fram til det samfunnsøkonomisk optimale produksjonskvantum for et kollektivt gode

Godet Z omsettes i et marked hvor det er fullkommen konkurranse. Produksjonen av godet medfører imidlertid betydelige forurensninger som produsentene av godet ikke tar hensyn til.

- c) Vis/forklar hvordan det samfunnsøkonomisk sett oppstår et effektivitetstap (et dødvektstap) i markedet for Z ved en fri markedstilpasning

- d) Vis/ forklar hvordan myndighetene kan korrigere den frie markedstilpasningen og fjerne effektivitetstapet ved å bruke avgift på produksjonen av Z som et virkemiddel

Oppgave 4 (20%)

Mange mener at samfunnsøkonomien som fagområde begynte med Adam Smith.

- a) Hvem var Adam Smith, hva heter hans mest kjente bok og hvilke hovedtanker legger Smith fram i denne boka?

I den videre utvikling av Smiths tanker og ideer står den såkalte marginalistiske revolusjonen sentralt. Den førte fram til det vi i dag kaller den neo-klassiske skoleretningen innen økonomien.

- b) Hva er hovedinnholdet i den marginalistiske revolusjonen?
- c) Hva vil du si er de mest særpregede sterke og svake sider ved neo-klassisk (eller ny-klassisk) økonomi?